

U S N E S E N Í

Nejvyšší správní soud rozhodl v rozšířeném senátě složeném z předsedy JUDr. Josefa Baxy a soudců JUDr. Jaroslava Vlašína, JUDr. Jakuba Camrdy, JUDr. Jiřího Pally, JUDr. Barbary Pořízkové, JUDr. Kateřiny Šimáčkové a JUDr. Karla Šimky v právní věci žalobkyně: **V. P.**, zastoupené JUDr. Radomírem Pickem, bytem tamtéž, proti žalovanému: **Ministerstvo práce a sociálních věcí**, se sídlem Na Poříčním právu 1, Praha 2, v řízení o kasační stížnosti žalovaného proti rozsudku Městského soudu v Praze ze dne 6. 2. 2009, č. j. 2 Cad 59/2008 – 30,

t a k t o :

- I. Rozhodnutí o odvolání proti uznání za osobu zdravotně znevýhodněnou ve smyslu § 67 odst. 2 písm. c) zákona č. 435/2004 Sb., o zaměstnanosti není vyloučeno ze soudního přezkumu podle ustanovení § 70 písm. d) soudního řádu správního.**
- II. Věc se vrací** k projednání a rozhodnutí šestému senátu.

O d ů v o d n ě n í

- 1) Rozhodnutím Úřadu práce v Olomouci ze dne 10. 9. 2007, č. j. SŘ/2007/61 – OL, nebyla žalobkyně uznána osobou zdravotně znevýhodněnou ve smyslu § 67 odst. 2 písm. c) zákona č. 435/2004 Sb. Odvolání žalobkyně proti tomuto rozhodnutí bylo zamítnuto rozhodnutím žalovaného ze dne 20. 3. 2008, č. j. 2007/62310-33.
- 2) Rozhodnutí žalovaného bylo zrušeno rozsudkem Městského soudu v Praze v záhlaví uvedeným. Soud dospěl k závěru, že posudek Posudkové komise Ministerstva práce a sociálních věcí, pracoviště Ostrava, o nějž žalovaný opřel své závěry o zdravotním stavu žalobkyně v odvolacím řízení, není úplný a přesvědčivý, složení komise neodpovídalo zákonným požadavkům, žalovaný se navíc s obsahem posudku řádně nevypořádal. Uložil proto správnímu orgánu v dalším řízení vytykané nedostatky odstranit a ve věci znovu rozhodnout.
- 3) V kasační stížnosti žalovaný vyjádřil nesouhlas se všemi rozhodovacími důvody napadeného rozsudku a navrhl jeho zrušení a vrácení věci Městskému soudu v Praze k dalšímu řízení.
- 4) Usnesením ze dne 18. 3. 2010, č. j. 6 Ads 109/2010 – 59, postoupil šestý senát Nejvyššího správního soudu věc rozšířenému senátu k posouzení otázky povahy rozhodnutí úřadu práce (Ministerstva práce a sociálních věcí) o uznání za osobu

zdravotně znevýhodněnou z hlediska přípustnosti přezkumu tohoto rozhodnutí ve správním soudnictví.

- 5) Rozsudkem Nejvyššího správního soudu ze dne 17. 2. 2010, č. j. 4 Ads 168/2009 – 86, bylo totiž vysloveno, že *„rozhodnutí o odvolání proti rozhodnutí o neuznání žadatele osobou zdravotně znevýhodněnou, které bylo vydáno podle § 67 odst. 2 písm. c) a odst. 3 zákona o zaměstnanosti, představuje úkon správního orgánu, jebož vydání závisí výlučně na posouzení zdravotního stavu osoby a který sám o sobě neznamena právní překážku výkonu povolání, zaměstnání nebo podnikatelské, popřípadě jiné hospodářské činnosti, a proto je podle § 70 písm. d) s. ř. s. vyloučeno ze soudního přezkoumání.“*
- 6) Na rozdíl od čtvrtého senátu byl však šestý senát názoru, že takovéto rozhodnutí nemůže být vyloučeno ze soudního přezkumu, neboť rozhodování o uznání za osobu zdravotně znevýhodněnou podle zákona o zaměstnanosti spadá pod právo na zvláštní ochranu v pracovně právních vztazích osob se zdravotním postižením zakotvené v článku 29 odst. 2 Listiny základních práv a svobod, navíc zamítavé rozhodnutí vytváří překážku pro výkon povolání či zaměstnání, neboť brání postiženému vykonávat je za určitých zvýhodněných podmínek. Odepření soudního přezkumu se tak jeví v rozporu s článkem 36 odst. 2 Listiny.
- 7) Rozšířený senát se neztotožnil s názorem šestého senátu, že rozhodnutí o neuznání za osobu zdravotně znevýhodněnou představuje samo o sobě právní překážku pro výkon povolání. Za situace, kdy je napadené rozhodnutí závislé výlučně na posouzení zdravotního stavu žadatele, by tak na věc dopadala výluka z přezkumu obsažená v § 70 písm. d) s. ř. s. Rozšířený senát dal ovšem za pravdu šestému senátu v tom, že ustanovení § 67 odst. 2 písm. c) zákona o zaměstnanosti je realizací čl. 29 odst. 1 a 2 Listiny základních práv a svobod, a měl tedy stejně jako on pochybnosti o tom, zda by výluka z přezkumu nebyla v rozporu s čl. 36 odst. 2 Listiny. Protože rozšířený senát pro daný případ nenalezl ústavně konformní výklad ustanovení § 70 písm. d) soudního řádu správního, předložil Ústavnímu soudu usnesením ze dne 31. 5. 2012, č. j. 6 Ads 109/2009 – 72, návrh na zrušení tohoto ustanovení ve slovech **„zdravotního stavu osob nebo“** a řízení na dobu do rozhodnutí Ústavního soudu o podaném návrhu přerušil.
- 8) Nálezem Pl. ÚS 15/12 ze dne 15. 1. 2013 Ústavní soud návrh na zrušení ustanovení § 70 písm. d) soudního řádu správního výrokem I. zamítl. K tomu Ústavní soud uvedl, že při rozhodování ve věci přihlédl k zásadě přednosti ústavně konformní interpretace před derogací. Z tohoto hlediska pak dospěl k závěru, že dotčené ustanovení § 70 písm. d) soudního řádu správního není protiústavní v celé své šíři (bylo koneckonců po celé desetiletí bez větších pochybností aplikováno), nýbrž působí protiústavně pouze při vztážením na některá specifická rozhodnutí dotýkající se základních práv; mezi ně patří i správní rozhodnutí přezkoumávané Městským soudem v Praze a posléze Nejvyšším správním soudem.
- 9) Ústavní soud souhlasil s názorem předkladatele, že negativní rozhodnutí ve věci uznání za osobu zdravotně znevýhodněnou samo o sobě nezakládá právní překážku k výkonu povolání či zaměstnání, i v tom, že opačný výklad napadeného ustanovení by nebyl vhodným řešením nastíněného protiústavního stavu. Přes výše uvedené Ústavní soud konstatoval, že napadené ustanovení nejen že lze, ale je přímo nutno interpretovat tak, že v něm zakotvená výluka, byť v mnohých jiných případech opodstatněná, nesmí dopadat na taková rozhodnutí, která se dotýkají základních práv garantovaných Listinou.

pokračování

10) Výsledkem interpretace napadeného ustanovení je pak závěr vyjádřitelný takto:

Úkony správního orgánu, jejichž vydání závisí výlučně na posouzení zdravotního stavu osob, jsou ze soudního přezkoumání vyloučeny,

- *ledaže by samy o sobě znamenaly právní překážku výkonu povolání, zaměstnání nebo podnikatelské, popřípadě jiné hospodářské činnosti*
- *nebo ledaže by šlo o úkony dotýkající se základních práv zaručených Listinou,*

11) Ústavní soud tedy uzavřel, že rozhodnutí o uznání za osobu zdravotně znevýhodněnou a rozhodnutí o odvolání proti němu jsou rozhodnutími týkajícími se základního práva podle Listiny ve smyslu jejího ustanovení čl. 36 odst. 2, takže vyloučení těchto rozhodnutí ze soudního přezkumu by bylo protiústavní.

12) Výrok I. nálezu proto doplnil interpretativním výrokem II, podle něhož „ **rozhodnutí o odvolání proti neuznání za osobu zdravotně znevýhodněnou ve smyslu § 67 odst. 2 písm. c) zákona č. 435/2004 Sb., o zaměstnanosti není vyloučeno ze soudního přezkumu podle ustanovení § 70 písm. d) soudního řádu správního.**“

13) Právním názorem Ústavního soudu je rozšířený senát podle čl. 89 odst. 2 Ústavy vázán, interpretativní větu obsaženou ve výroku II. nálezu tudíž přebírá a s uvedeným názorem věc vrací podle § 71 odst. 1 a 3 Jednacího řádu Nejvyššího správního soudu šestému senátu k projednání a rozhodnutí. K tomu jen dodává, že účinky výroku usnesení Nejvyššího správního soudu ze dne 31. 5. 2012, č. j. 6 Ads 109/2009 – 72, o přerušení řízení pominuly dnem doručení nálezu Ústavního soudu Nejvyššímu správnímu soudu, tj. dnem 22. 1. 2013.

Poučení: Proti tomuto usnesení **nejsou** přípustné opravné prostředky (§ 53 odst. 3 s. ř. s.).

V Brně dne 19. února 2013

JUDr. Josef Baxa
předseda senátu